

Uittreksel van verslag commissie R&W 19-10-2017

7. B-agenda Ruimte

a. Ruimte/Duurzame energie: brief GS aan PS, ontwerpbesluit wijziging Uitvoeringsregeling opstellingen voor zonne-energie t.a.v. dorpslinten

De **voorzitter** licht toe dat de commissie EEB hierbij is uitgenodigd. Gezien de nauwe samenhang van de Uitvoeringsregeling opstellingen voor zonne-energie t.a.v. dorpslinten met artikel 32a van de PRV, ook ten tijde van de vaststelling van artikel 32a PRV, wordt de commissie gevraagd om de ontwerpwijziging te bespreken en GS eventuele suggesties te doen met betrekking tot de inhoud ervan.

De brief van GS aan PS over het overzicht opstellingen voor zonne-energie Noord-Holland is opgesteld n.a.v. een toezegging aan de commissie RWW op 18 september jl.. Deze komt ter kennisname op de agenda van de commissie RWW op 4 december a.s., maar heeft raakvlakken met het voorliggende agendapunt. De commissie kan de brief dus betrekken bij de behandeling.

INSPREKERS

De heer **Dasselaar** spreekt in namens Kritisch Platform Ontwikkeling de Zijpe. Er is veel draagvlak voor zonne-energie behalve als het gaat om grootschalige zonne-energie. De inspreker heeft enige suggesties omdat hij bedenkingen heeft over het voorstel dat zonne-energie bij lintbebouwing wil toestaan. De term "lintbebouwing" is echter zo vaag gedefinieerd dat al het landelijk gebied daarvoor in aanmerking zou kunnen komen, maar dat staat juridisch nog niet vast. Het voorstel van GS is om het maar te proberen en de burgers te laten procederen. De inspreker vindt dit een slecht idee. Het lijkt een beetje op de situatie bij Zijpe bij de Grote Sloot waar tien jaar lang geprocedeerd is over een windmolen. Dezelfde mensen worden nu geconfronteerd met een zonneweide en mogen weer gaan procederen.

De inspreker vindt draagvlak cruciaal. Het blijkt echter dat er in de gemeente helemaal geen draagvlak is omdat er op de bovenstaande manier te werk wordt gegaan. Dit is niet de manier waarop men zonne-energie op grote schaal moet inbrengen. Dat moet zorgvuldig en met echte inspraak gebeuren.

De heer **Klein** (CU-SGP) herkent de opmerking dat "lintbebouwing" vaag gedefinieerd is. Hij vraagt of er een specifiek project is waar de inspreker bang voor is.

De heer **Dasselaar** antwoordt dat er vorige week een vergunning is afgegeven voor een project in de gemeente Schagen in landelijk gebied waar woningen staan.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) heeft niet gehoord wat alternatieve locaties zijn.

De heer **Dasselaar** zegt dat die er zijn. Men moet eerst zonnepanelen op daken plaatsen, want als de daken leeg zijn en landelijk gebied wordt volgebouwd is dat desastreus voor het draagvlak. Het aanleggen van zonneweides kan ook in industriegebieden en op de Afsluitdijk.

Mevrouw **Kanis** spreekt in namens werkgroep Polder B in de Zijpe en daarmee ook als omwonende van een net afgegeven vergunning voor een zonneakker. Zij vertelt zeer recent te zijn geconfronteerd met de aanvraag voor een zonneweide van 1,5 ha. voor 7.500 zonnepanelen op circa 350 meter van haar huis, in vol zicht. Zij heeft hier niets over gehoord via de eigenaar of de gemeente. Pas nadat een stukje in de krant had gestaan, werd door de gemeente een informatieavond belegd. Dit bleek geen informatieavond over de plannen te zijn, maar een mededeling dat de vergunning afgegeven ging worden. De gemeente Schagen gaf als reden daarvoor dat zonneakkers van de provincie moeten, dat het past in het bestemmingsplan en binnen de provinciale regels valt. De inspreker vraagt of het klopt dat het voor een zonneweide niet noodzakelijk is om het bestemmingsplan te wijzigen. Het lijkt haar in tegenspraak met de nota Perspectief voor Zon die stelt dat er van het bestemmingsplan moet worden afgeweken.

De inspreker voelt zich aangevallen en nu de vergunning is afgegeven, wordt ze direct naar de rechter gestuurd. Dit komt naar haar mening omdat de druk van partijen die willen profiteren van de energiesubsidies groot is, de provincie geen goede en heldere richtlijnen heeft om het platteland en de burgers te beschermen en de gemeente vergunningen afgeeft onder het mom dat het van de provincie moet. Dit is bevestigd door antwoorden van gedeputeerde Geldhof op vragen van de heer Bruggeman waarin staat dat ervoor is gekozen om het beleid niet verder te concretiseren of dicht te regelen zodat de gemeentebesturen aan dit traject gemotiveerd invulling kunnen geven; de provincie bekijkt dan of het redelijk wordt uitgelegd en zo nodig kan de rechter zijn oordeel geven. De inspreker vindt het een herhaling van zetten en dezelfde situatie als bij de windturbines. Toen duurde de gang naar de rechter meer dan tien jaar. De inspreker vraagt of PS hun rol om mee te werken aan duurzame energieopwekking zo interpreteren en het overlaten aan burgers om naar de rechter te stappen. Zij hoopt dat PS zich ervan bewust zijn dat n.a.v. deze vergunning een lawine van aanvragen zal komen. Als er geen goede regels zijn betekent dit dat de omwonenden en de heerlijkheid van het platteland de dupe zijn.

Mevrouw **Lootsma** spreekt in namens de omwonenden. Zoals de vorige inspreker zei, heeft men uit de media moeten vernemen dat er een vergunning voor een zonneakker is aangevraagd. De gemeente heeft daarna een informatiebijeenkomst georganiseerd die veel onduidelijkheid heeft opgeleverd. Vervolgens heeft de gemeente een brief gestuurd waardoor de onduidelijkheid nog groter werd. In de tussentijd is de vergunning op 9 oktober verleend. De inspreker vraagt hoe zorgvuldig de besluitvorming heeft plaatsgevonden als veel vragen niet zijn beantwoord. Tijdens de inloopavond werd duidelijk dat de gemeente geen beleid heeft geformuleerd omtrent zonneakkers en dit ook niet wil doen en verwijst naar de provincie. De vraag is op basis waarvan de aanvraag wordt getoetst. De inspreker vraagt of het niet efficiënter is om eerst samen met de provincie beleid te maken en dat vervolgens uit te voeren in plaats van individuele aanvragen te beoordelen. Het lijkt erop of de gemeente eenzelfde strategie hanteert als met de windturbine. Met de ervaringen en kennis van nu weet de inspreker dat dit geen goede strategie is.

De wethouder heeft tijdens de inloopavond gezegd dat er sprake is van een deal met de aanvrager die bij verlening van de vergunning voor de zonneakker afziet van het plaatsen van een windturbine. De inspreker vraagt zich af of de vergunning daarom wordt verleend. Door de handelwijze van de gemeente en de onbeantwoorde vragen is er geen draagvlak bij de omwonenden. Men is bang dat er straks overal zonneakkers komen en dat het open landschap hierdoor verloren gaat. Om allerlei procedures te voorkomen, is het belangrijk dat de gemeente en de aanvrager eerst alle twijfel rond deze aanvraag wegnemen. Daarnaast moet de gemeente samen met de provincie beleid maken.

EERSTE TERMIJN

Mevrouw **Visser** (PvdD) zegt dat zij meer zonneparken alleen maar toe kan juichen, maar natuurlijk wel in samenspraak met de omwonenden. Zij ziet ook liever de daken volgelegd met panelen, maar het is al eerder gezegd dat men het zich niet kan veroorloven om geen zonneakkers te plaatsen als men de klimaatdoelstellingen wil halen. De Hoogovens laat men er niet op draaien, maar daar zijn weer andere plannen voor zoals te lezen valt in het rapport van Urgenda dat zij aan iedereen kan aanraden.

Wat betreft de PvdD is het alle zeilen bijzetten door wind- en zonne-energie. Mevrouw Visser heeft geen bezwaar tegen het voorstel en stelt als extra aanvulling voor om buiten de lintdorpen ook zonnepanelen rond, langs en tussen de landingsbanen van Schiphol te plaatsen. Zij ziet die mogelijkheid graag toegevoegd aan de ontwerpwijziging.

De heer **Bruggeman** (SP) vindt dat er voor de zonneparken een goede regeling is gemaakt n.a.v. de regeling voor windmolens die steeds werd bijgesteld of veranderd moest worden. Vervolgens is de uitvoering gedelegeerd aan GS. Men was nauwelijks bezig of GS kwamen m.b.t. Groene Hoek met het idee om de regels te veranderen en de zonnepanelen hoger te maken dan was afgesproken. Nu is er een tweede geval waarbij de regels weer worden aangepast. Gemeente Schagen blijkt zelfs vooruitlopend op de regels al een vergunning te hebben verleend.

Het uitgangspunt voor de regeling voor zonneparken was goed regelen en beginnen waar het het meest verantwoord is. In plaats daarvan is er een vage regeling gekomen. De heer Bruggeman verwijst naar de antwoorden op de technische vragen die dat bevestigen. GS kliepen het over de schutting naar de rechtbank en daar moeten de bewoners het maar uitprocederen.

De heer Bruggeman doet de suggestie om heldere regels te maken. In Schagen is al eindeloos geprocedeerd over een windmolen en op datzelfde terrein komt nu weer een zonnepark en kan men weer naar de rechter. Het heeft geen prioriteit en de heer Bruggeman suggereert om het niet te doen.

De heer **Klein** (CU-SGP) vindt het een prima voorstel om een juridische aanpassing te doen op een idee dat men al had, namelijk om zonneweiden toe te staan aan de rand van dorpen en dorpslinten daarin mee te nemen. Hij valt wel over het feit dat het nu wel erg vaag gedefinieerd is en dat met deze definitie heel veel overhoop gehaald wordt aan discussies over de interpretatie. Hij denkt de definitie beter geformuleerd kan worden.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) is niet te spreken over de procedure. PS worden gehoord maar besluiten niks. Zij vraagt hoe de gedeputeerde tegen de route aankijkt en of het niet beter is om met structureel beleid te komen voor plekken waarover PS mogen beslissen in plaats van de belangrijkste beslispunten met vaagheden en vraagtekens in een uitvoeringsregeling op te nemen. Ook mevrouw Haagsma vindt de definitie vaag en vraagt zich af wat de precedentwerking is. Zij vraagt of de gedeputeerde het voorstel ter besluitvorming en mogelijke andere wijzigingen binnen de uitvoeringsregeling aan PS wil voorleggen. Er wordt elke keer een uitzondering gemaakt en dat schept jurisprudentie.

Mevrouw Haagsma constateert dat er voor zonneparken steeds uitzonderingen worden gemaakt. Ze vraagt zich af of, aangezien de definitie van verstedelijking ook niet helder is, het dan ook mogelijk is om steeds twee of drie woningen te bouwen.

Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) sluit aan bij de inbreng van de PvdD. Zij is het wel met de heer Klein eens dat de definitie niet geruststelt, maar heeft helaas geen suggestie voor een betere formulering. Zij stelt voor om er nog eens goed naar te kijken.

Mevrouw **Rommel** (VVD) geeft als suggestie mee om de definitie helderder te maken, ook wat betreft de concrete afstand die tot de bebouwing moet worden gehanteerd.

De heer **Voskuil** (PvdA) is een groot voorstander van alle mogelijkheden voor duurzame energie en dus ook voor zon. Daar staat naast dat men zorgvuldig moet omgaan met het landschap. Hij is blij dat de linten worden toegevoegd, maar wil benadrukken dat de impact op natuur en landschap en cultuurhistorische waarden wel goed bekeken moet worden. Hij hoort graag meer over de opmerkingen over de vage definitie. De heer Voskuil stelt dat als men overgaat van weidevogelleefgebieden naar weidevogelkerngebieden er vlekken vrijkomen. Hij vraagt of er dan wel dingen mogen en doet als dat het geval is de suggestie om dat beter te regelen. Door de praktijkconferentie Zonne-energie werd de vraag naar een afwijkingsbevoegdheid bij hem opgeroepen. Er werd daar geklaagd dat er bovenop het dak van een parkeerplaats geen zonnepanelen mogen worden geplaatst omdat die maar tot 1,5 meter mogen komen. Een ander punt van zorg is dat er nu staat dat een park mag worden aangelegd als het aan één zijde grenst aan een agrarisch bedrijf. De heer Voskuil wil graag weten of er genoeg rekening wordt gehouden met de andere drie zijden.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) meent dat er wel zonnepanelen op een parkeerplaats mogen worden geplaatst. Zij werd getriggerd door de afwijkingsbevoegdheid. Op dit moment maken GS gebruik van de afwijkingsbevoegdheid en leggen die aan PS voor ter luister. Zij vraagt wat de heer Voskuil vindt van de gekozen route door de gedeputeerde en of hij vindt dat PS als er afgeweken wordt een besluit moeten nemen.

De heer **Voskuil** (PvdA) vindt de route creatief. Of het als besluit moet worden voorgelegd hangt af van de grote van de afwijking. Als het gaat om iets groots, lijkt het hem goed dat PS in ieder geval geïnformeerd worden. Het voorbeeld ging om parkeerplaatsen buiten stedelijk gebied.

Mevrouw **Strens** (D66) is voorstander van het beleid omdat voor de energietransitie ruimte nodig is, zowel fysiek als wat betreft de regelgeving. Zij vindt dat de aanpassing daaraan voldoet. Zij vraagt of de gedeputeerde een extra duiding kan geven over de reikwijdte van dorpslinten als relevante verstedelijkingsstructuur. Dat er vraag is naar provinciaal beleid voor zon blijkt wel uit de lijst met lopende projecten die is meegestuurd waarvoor zij de gedeputeerde bedankt. N.a.v. de praktijkconferentie over zon stelt mevrouw Strens dat de mogelijkheden voor zon in de gebouwde omgeving groot zijn. Zij vraagt in hoeverre de provincie de gemeente faciliteert om juist in de stedelijke gebieden geschikte locaties in kaart te brengen, zoals met behulp van de Zonneatlas.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) zou het ongepast vinden als GS het besluit zouden nemen. Zij vindt het raar dat een aantal maanden geleden is gesproken over beleid waarvan een maand geleden is afgeweken. Zij is het met mevrouw Haagsma eens dat de procedure niet juist is omdat PS hierover dienen te besluiten. De omschrijving van BSG is onduidelijk. Het is te gek voor woorden om mensen op kosten te jagen door ze naar de rechter te sturen. Mevrouw De Meij wijst GS erop dat een aantal gemeenten met lintbebouwing al jarenlang vragen om woningen te kunnen bouwen aan het eind van de lintbebouwing en dat dit altijd is tegengehouden. Zij heeft de indruk dat iemand met een initiatiefvoorstel komt waar een verhaal aangepast wordt in plaats van andersom. Zij vindt dat niet gepast.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) memoreert dat het beleidskader voor zon voor de zomer van 2016 is vastgesteld door PS. De kernwaarde was dat dat werd meegegeven binnen welke kaders gemeenten in hun ambitie voor zonneweiden kunnen voorzien en dat de verantwoordelijkheid bij de gemeenten werd gelegd. Het proces om te komen tot het beleidskader voor zon is met veel partijen vastgesteld en er hebben meerdere bijeenkomsten plaatsgevonden waarbij PS uitgenodigd waren. Wat voorligt is niet dat GS gebruikmaken van een afwijkingsbevoegdheid, maar dat de PRV anders wordt ingevuld: de regels worden vastgelegd in de PRV en de uitvoering komt bij GS. GS maken nu gebruik van de

mogelijkheid om aan PS voor te leggen wat zij voornemens zijn te wijzigen, maar daarna beslissen uiteindelijk GS zelf.

Toen PS en GS vorig jaar bezig waren met de vaststelling is de plek achter een lint gezien als een relevante verstedelijkingsstructuur, niet het lint zelf. Het blijkt dat er onduidelijkheid is over de vraag of een lint ook gezien kan worden als een relevante stedelijke structuur.

Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) vraagt of bedoeld wordt dat achter het lint een zonneakker kan worden aangelegd.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat het gaat om een agrarisch gebied waar een zonneweide kan komen. GS wilden dit beter omschrijven en zijn daarom gekomen met deze wijziging. Het gaat niet om bouwen in het lint. Ook daar waar nu beschermingszones zijn in de vorm van een bufferzone of een weidevogelleefgebied kan het niet en dat blijft ook zo.

Wat betreft het kwaliteitsbeeld in de toekomst merkt de gedeputeerde op dat PS nog geen besluit hebben genomen over de vraag of het kwaliteitsbeeld überhaupt overgenomen wordt en dat er dus nog niks over gezegd kan worden.

Op het zonnecongres is gesproken over de manier om de aanleg van zonnepanelen binnenstedelijk te faciliteren. Hier is ook een motie over aangenomen. De provincie heeft naar alle gemeenten een informatiepakket gestuurd over wat er is, er is een aanjager voor zonne-energie, een Zonneatlas, een duurzaamheidstour en er is een praktijkconferentie over zon geweest. Andere ideeën zijn altijd welkom. De opmerking dat iemand geen zonnepanelen op het dak van een parkeerplaats mag aanleggen, klopt niet. Daarbij is sprake van een meervoudig ruimtegebruik en dat betekent dat men niet maar 1,5 meter hoog mag. Er is ook gevraagd om een hardere definitie te maken. Dat is een goede vraag, maar tegelijkertijd wil de gedeputeerde niet steeds terug hoeven komen bij PS. Zij wil maatwerk kunnen leveren waar PS ook steeds om vragen. De gemeenten krijgen de kans om de zonneweides te realiseren en daar hoort bij dat de provincie het loslaat; het is aan de lokale politiek om binnen de kaders tot de uitwerking en het realiseren van draagvlak onder bewoners te komen.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) vraagt of het loslaten alleen geldt voor dit provinciale doel of ook voor andere.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) antwoordt dat het voor heel veel doelen geldt. In dit geval zijn er kaders meegegeven en is het aan de gemeente om binnen die kaders te werken.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) zegt dat dorpslinten volgens de jurisprudentie BSG zijn, want daarom kan er zon aangelegd worden.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat de jurisprudentie zich nog verder moet opbouwen en dat daar nog geen echte uitspraken over zijn gedaan. Bij vaststelling van het beleid is verondersteld dat het tot BSG zal worden gerekend, maar om zeker te weten dat het kan op die plekken stellen GS voor om de uitvoeringsregel te wijzigen.

Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) vraagt of door de formulering wordt bevestigd dat een lintdorp geen BSG kan zijn.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) antwoordt dat dit niet het geval is. Er wordt zeker gesteld dat de manier waarop men het beleid wil gaan uitvoeren ook daadwerkelijk kan, zodat wordt voorkomen dat het anders wordt uitgelegd.

De **voorzitter** bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en de insprekers die de hele avond hebben gewacht voor hun geduld.